अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचय-पत्र वितरण कार्यविधि, २०७६

(गाउँकार्यपालिकाबाट स्वीकृत मितिः २०७६/१/१५)

नवदुर्गा गाउँपालिका

मणिलेक, डडेदल्धुरा

सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

अपाङ्गताभएकाव्यक्तिकोपरिचय-पत्रवितरणसम्बन्धमा बनेको विधेयक, २०७६

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मितिः २०७६/१/१५

प्रस्तावना

नेपालको संविधान, अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्वन्धि ऐन, २०७४ तथा संयुक्त राष्ट्रसंघले पारितगरी नेपाल सरकारले हस्ताक्षर समेत गरिसकेको अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी महासन्धि-२००६ - Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD)को उद्देश्य, मर्म र भावनाको कदर गर्न, स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७५ को दफा ११ को उपदफा .नं बुदा को (ज) खण्ड (२)२ मा भएको अधिकार प्रयोग गर्नबाञ्छनीयभएकोले,

नवदुर्गा गाउँपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन २०७४ को दफा ३ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नवदुर्गा गाउँपालिकाले यो कार्यविधि जारी गरेको छ ।

परिच्छेद१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्तनामरप्रारम्भः (१) यस कार्यविधिको नाम "अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचय-पत्र वितरण कार्यविधि, २०७६" रहेको छ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. परिभाषाःविषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमाः

(क) "ऐन" भन्नाले अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको अधिकार सम्वन्धी ऐन, २०७४ (पहिलो संशोधन २०७५ समेत) सम्झनु पर्दछ।

(ख) "नियमावली" भन्नाले अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्वन्धी ऐन २०७४ अनुसार बन्ने नियमावली सम्झनुपर्दछ।

(ग) "स्थानीय तह" भन्नाले नवुदुर्गा गाउँपालिका सम्झनु पर्दछ।

(घ) "वडा कार्यालय" भन्नाले स्थानीय तहको वडा कार्यालय सम्झनु पर्दछ।

(ङ) "समन्वय समिति" भन्नाले अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्वन्धी ऐन, २०७४ (पहिलोसंशोधन२०७५) को दफा ४२ बमोजिमको स्थानीय समन्वय समिति सम्झनु पर्दछ।

परिच्छेद-२
उद्देश्य, मापदण्ड

३. उद्देश्य:यस कार्यविधिको उद्देश्य देहाय बमोजिम रहेका छन्:

(क) विभिन्न प्रकारका अपाङ्गता भएका नेपाली नागरिकहरूको पहिचान गरी उनीहरुलाई सेवासुविधामा पहुँच स्थापित गर्ने, त्यस्ता सेवा सुविधाहरुको लागि योजना निर्माण गर्ने र स्थानीय तहदेखिनै विभिन्न प्रकृतिका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको वर्गीकृत लगत राख्न सहज तुल्याउने ।

(ख) अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्वन्धी ऐन र अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिका सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय महासन्धि२००६ (CRPD) मानेपाल सरकारले जनाएको प्रतिबद्धताबमोजिम अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई प्राथमिकताको आधारमा सेवासुविधाहरु उपलब्ध गराउन सहज बनाउने ।

(ग)अपाङ्गताको प्रकृति,वर्गीकरणर अवस्थाका आधारमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिले पाउने सेवा, सुविधार अवसरको प्राथमिकीकरण गर्न सहयोग गर्ने ।

४. मापदण्ड :परिचय-पत्र वितरणका मापदण्ड देहाय बमोजिम रहेका छन्: अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्वन्धी ऐनको अनुसूचीमा प्रकृतिका आधारमा अपाङ्गतालाई १० (दश) प्रकारमा वर्गीकरण गरिएको छ । अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्वन्धी ऐनको अनुसूचीमा उल्लेखित गाम्भीर्यता आधारमा गरिएको अपाङ्गताको वर्गीकरण गरी देहायका चार समूहका परिचय-पत्रवितरण गरिनेछ:

(क) पुर्णअशक्तअपाङ्गताः

तल उल्लेखित अवस्थाका व्यक्तिहरुलाई 'क' बर्गको परिचयपत्र उपलब्ध गराइनेछ जुन रातो रंगको पृष्ठभूमिमा जारी गरिनेछ ।

1. व्यक्तिको शारीरिक, मानसिक वाइन्द्रिय सम्बन्धी प्रणालीहरुमा भएको क्षति र यसले ल्याएको कार्यगत विचलनको अवस्था असाध्य गम्भीर भई अरूको सहयोग लिएर पनि दैनिक जीवन सम्पादन गर्न असाध्यै कठिन हुने व्यक्ति,
2. सामान्य भन्दा सामान्य दैनिक क्रियाकलापहरु पनि स्वयं गर्न नसक्ने र अन्य व्यक्तिको सहयोग आवश्यक पर्ने, तीव्र बौद्धिक अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु, तीव्र रुपमा अटिज्म प्रभावित व्यक्ति, पूर्णरुपमा श्रवण दृष्टिविहिन व्यक्तिहरु,
3. दुई वा सो भन्दा बढी प्रकृति का शारीरिक, मानसिक वाइन्द्रिय सम्बन्धी क्षति भई सबैजसो दैनिक क्रियाकलापहरु अन्य व्यक्तिकै सहयोगमा गर्नुपर्ने अवस्थाका व्यक्तिहरु,
4. निरन्तर रुपमा सघन हेरचाह (स्याहारसुसार) को आवश्यक परि रहने शारीरिक अपाङ्गता भएका व्यक्ति वा मनोसामाजिक अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू।

(ख) अतिअशक्तअपाङ्गताः

तल उल्लेखित अवस्थाका व्यक्तिहरुलाइ 'ख' बर्गको परिचयपत्र उपलब्ध गराइने छ जुन निलो पृष्ठभूमिमा जारी गरिनेछ ।

1. शारीरिक, मानसिक वाइन्द्रिय सम्बन्धी क्षति वा विचलन भएता पनि निरन्तर वा अधिकांश समय सहयोगी, दो भाषे वा मानव पथप्र दर्शक आदिको सहयोगमा आफ्नो दैनिक क्रियाकलापहरु लगायत हिडडुल र संचार गर्न कठिनाइ हुने ब्यक्तिहरु,
2. मष्तिस्कपक्षघात, मेरुदण्डमा चोटपटक वा पक्षघात, हेमोफिलिया, मांशपेशी सम्बन्धी समस्या वा विचलन लगायत अन्य विभिन्न कारणले शरीरको ढाड, हात, गोडा, कम्मर आदिले काम गर्न नसकी दैनिक आवागमनको लागि ह्विलचियर प्रयोग गर्नुपर्ने अवस्थाका व्यक्तिहरू,

३. दुवै हातकुम देखि वा पाखुरा देखि मुनी पुरै नचल्ने वा गुमाएका, विभिन्न कारणले दुवैहात र गोडागुमाएका वा नचल्ने, कम्मर भन्दा मुनिको भाग गुमाएका वा नचल्ने, दुवै गोडा पूर्ण क्रियाशील नभई बैसाखीको प्रयोग गर्ने व्यक्तिहरू,
४. दृष्टिविहिन र पूर्ण दृष्टिविहीनको परिभाषा अर्न्तगत पर्ने व्यक्तिहरू,
५. संचारको लागि निरन्तर दोभाषे आवश्यक पर्ने पूर्ण रुपमा कान सुन्ननसक्ने (बहिरा), दैनिक जीवनका क्रियाकलापहरु स्वयंगर्न नसक्ने, सिकाइमा समस्या भएका बौद्धिक अपाङ्गता वा अटिज्म भएका व्यक्तिहरु, निरन्तर अरूको सहयोग लिइरहनु पर्ने बहुअपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू ।

(ग) मध्यमअपाङ्गताः

तल उल्लेखित अवस्थाका व्यक्तिहरुलाई 'ग' वर्गको परिचयपत्र उपलब्ध गराइने छ पहेँलो पृष्ठभूमिमा जारी गरिनेछ ।

१. कृत्रिमअङ्ग, क्यालीपर, विशेष प्रकारका जुत्ताजस्ता ,
२. विभिन्न कारणले घुँडामुनिको अङ्गमामात्र प्रभाव परेको तर सहायक सामग्रीको प्रयोग नगरी पनि सामान्य हिँडडुल गर्नसक्ने,
३. कुम वा पाखुरा भन्दामुनी एकहात गुमाएका वा हात नचल्ने वा हातले गर्ने काम गर्न नसक्ने,
४. दुवै हातको हत्केला भन्दामुनिका कम्तिमा बूढीऔंला र चोरीऔंला गुमाएका,
५. दुवै गोडाको कुर्कुच्चा भन्दामुनिको भाग नभएका तर सामान्य हिडडुल गर्नसक्ने,
६. मेरुदण्डमा समस्या भई ढाड कुप्रिएको,
७. सिकाइमा ढिलाइ भएका दैनिक क्रियाकलाप स्वयं गर्नसक्ने बौद्धिक अपाङ्गता र अटिजम भएका व्यक्तिहरु,
८. श्रवणयन्त्रको प्रयोगबाट वा ठूलो आवाज मात्र सुन्नसक्ने सुस्त श्रवण व्यक्तिहरू

9. शल्यक्रिया बाट स्वरयन्त्र झिकी घाँटीको नली बाट मात्र बोल्नुपर्ने अवस्था भएकाब्यक्तिहरु
10. ओठ तालुफाटेको कारण बोली अस्पष्ट भएका ब्यक्तिहरु,
11. बोल्दा अड्किने, शब्द वा अक्षर दोहोर्याउने समस्या तीव्र भएका भकभके व्यक्तिहरू,
12. तीन फिट भन्दामुनिका होचा पुड्का व्यक्तिहरू,
13. चस्मा र श्रवणयन्त्र दुवै प्रयोग गर्ने श्रवण दृष्टिविहिन व्यक्तिहरु, लेन्स वा म्याग्नीफायर कोप्रयोग बाटमात्र पढ्न सक्ने न्यूनदृष्टियुक्त व्यक्तिहरु,
14. अनुवशीयरक्तश्राव (हेमोफेलिया) सम्बन्धी समस्या भई दैनिक हिँडडुलमा कठिनाइ हुनेव्यक्तिहरु,
15. मानसिक वा मनोसामाजिक अपाङ्गताभएका व्यक्तिहरु।

(घ) सामान्यअपाङ्गताः

तल उल्लेखित अवस्थाका व्यक्तिहरु लाइ 'घ' बर्गको परिचयपत्र उपलब्ध गराइनेछ जुन सेतो पृष्ठभूमिमा जारी गरिनेछ ।

1. शारीरिक, मानसिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी सामान्य विचलन भएका तर दैनिक जीवनका क्रियाकलापहरु स्वयमसम्पादन गर्नसक्ने
2. हात वा खुट्टा केही छोटो भएका, एकहातको हत्केला भन्दामुनी नचल्ने वा गुमाएका, एकहातको हत्केला भन्दामुनि का कम्तीमा बूढीऔंला र चोरी औंला गुमाएका वा दुवैहातको हत्केलामुनि काकम्तीमा बूढी औंला र चोरीऔंला भएका ब्यक्तिहरु,
3. ठूलो अक्षर पढ्नसक्ने न्यूनदृष्टियुक्त व्यक्तिहरू,
4. दुवै गोडाको सबै औलाका भागहरु नभएका,
5. श्रवणयन्त्र लगाई ठूलो आवाज सुन्ने तर बोली स्पष्ट भएका सुस्त श्रवण व्यक्तिहरू,

परिच्छेद ३

परिचयपत्र ढाँचा र समन्वय समिति

५. परिचय-पत्रकोढाँचा: अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको परिचय-पत्रको ढाँचा देहायबमोजिम हुनेछ।

परिचय-पत्र वाहक व्यक्तिको व्यक्तिगत विवरण स्पष्टहुने गरी अनुसूची २ बमोजिमको ढाँचामा एकापट्टी नेपाली भाषामा र अर्कापट्टी अंगेजी भाषामा लेखिएको माथिदफा ४ मा उल्लेखित मापदण्ड अनुसार एकपृष्ठको परिचय-पत्र गाम्भीर्यता आधारमा गरिएका चार वर्गका अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई चार फरक रङ्गमा उपलब्ध गराइनेछ ।

६. समन्वय समिति सम्वन्धि व्यवस्था: (१) अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकारसम्वन्धि ऐन, २०७४ को दफा ४२ अनुसार अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण गर्ने समेत कार्यका लागि गाउँपालिकामा देहायबमोजिमको स्थानीय समन्वय समितिरहनेछ:-

(क)गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष संयोजक

(ख)गाउँकार्यपालिकाको महिला सदस्यमध्येबाट गाउँपालिकाले तोकेको महिला सदस्य सदस्य

(ग) गाउँपालिका भित्रका माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक वा श्रोतव्यक्ति मध्येबाट गाउँपालिकाको अध्यक्षले तोकेको व्यक्ति सदस्य

(घ)गाउँकार्यपालिकाको अध्यक्ष तोकेको स्थानीय स्वास्थ्यचौकी वा अस्पतालको चिकित्सक सदस्य

(ड.) स्थानीय प्रहरी कार्यालयको प्रमुख सदस्य

(च) अपाङ्गता भएका व्यक्तिकोहक, हितसंरक्षणको क्षेत्रमा स्थानीयस्तरमा कार्यरत संघसंस्थाहरु मध्ये बाट गाउँपालिकाको अध्यक्षले मनोनित गरेको संस्थाको प्रतिनिधि सदस्य

(छ) गाउँपालिका भित्रका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुमध्येबाट समन्वय समितिले मनोनयन गरेको एकजना महिला सदस्य सहित तीन जना सदस्य

(ज)नेपालसरकार र प्रदेश सरकारका स्थानीयस्तरमा रहेका सम्वन्धित विषय हेर्ने कार्यालयको कार्यालयप्रमुख सदस्य

(झ)गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष तोकेको गाउँपालिकाको कर्मचारी सदस्य

(२) उपदफा (१) बमोजिम मनोनित सदस्यको पदावधि दुइ वर्षको हुनेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम मनोनित कुनै सदस्यले आफ्नो पदीय जिम्मेवारी पुरा गर्न नसकेमा समन्वय समितिले त्यस्तो सदस्यलाइ जुनसुकै बखत हटाउन सक्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम कुनै सदस्यलाइ पदबाट हटाउदा निजलाइ सफाइ पेश गर्ने मनासिव मौका दिनु पर्नेछ ।

(५) स्थानीय समन्वय समितिले अपाङ्गता परिचयपत्र वितरणका लागि सिफारिस गर्नेकाम का साथै ऐनको दफा ४३ को

(च) बमोजिम परिचय-पत्र सम्वन्धी कानुनी, संरचनागत तथा अन्य सुधार गर्नुपर्ने विषयमा प्रदेशको सामाजिक विकास मन्त्रालय; महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठनागरिक मन्त्रालय लगायत सम्वन्धित निकायमा लेखि पठाउँनु पर्दछ ।

परिच्छेद-४
परिचयपत्रवितरण

७. परिचय-पत्र वितरण प्रक्रिया देहाय बमोजिम हुनेछ:

(क) अपाङ्गता भएका व्यक्तिको स्थायी ठेगाना भएको स्थानीय तहको वडा कार्यालयमा अपाङ्गता भएका व्यक्ति स्वयं निजका अभिभावक वा संरक्षकले अनुसूची १ बमोजिमको ढाँचामा परिचय-पत्र प्राप्तिका लागि सबै पुष्ट्याई गर्ने कागजातहरु २ प्रति समावेश गरी निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(ख)दरखास्तमा आफ्नो नाम, स्थायी ठेगाना, उमेर, अपाङ्गता खुलेको लिखित प्रमाणित प्रतिलिपी, पासपोर्टसाइजको (सम्भव भए सम्म अपाङ्गता देखिने गरी खिचिएको) ३ प्रतिफोटो, असक्तताको गाम्भीर्यता अवस्था र शरीरका अंगहरुले गर्नेकाममा आएको समस्या वा दैनिक क्रियाकलापमा हुने सिमितताहरुको विवरण संलग्न हुनुपर्नेछ । यस प्रयोजनको लागि जन्मदर्ता प्रमाण-पत्र वा नागरिकताको प्रमाण-पत्र वा जग्गाधनी प्रमाणपुर्जा वा शैक्षिकयोग्यताको प्रमाण-पत्र वा

मतदातापरिचयपत्र वा अपाङ्गताको आधारमा कुनै जागिर गरिरहेको भए नियुक्ति पत्र वा त्यो संस्थाले दिएको प्रमाण वा जि.प्र.का.मादर्ता भएका अपाङ्गता सम्बन्धी कार्य गर्ने संघसंस्थाले गरेको सिफारिस मध्ये कुनै एक वा यस्तै बिश्वस्त हुन सक्ने आधार दिने अन्य प्रमाणित लिखित लाई आधार मानिने छ ।

(ग) रित पुगी आएको निवेदनमा वडाकार्यालयले निवेदन प्राप्त भएको मितिले बढीमा ३दिन भित्र निवेदकले पेशगरेका कागजातहरुको एकप्रति कार्यालयमा राखि वडाकार्यालयको सिफारिस सहितएक प्रति गाँउपालिकामा पठाउनु पर्दछ ।

(घ) सम्बन्धित व्यक्तिले पेशगरको निवेदन उपर कुनै कागजात वा प्रमाण नपुगी परिचयपत्रका लागि सिफारिस गर्न उपयुक्त नदेखिएमा सो व्यहोरा निवेदकलाई ३ दिन भित्रमा जानकारी दिनुपर्दछ ।

(ङ.) वडाकार्यालयले सिफारिस गर्न नसकिने भनीदिएको जानकारी निवेदकलाई चित्त नबुझे सूचना पाएको १५ दिन भित्रमा सम्वन्धित स्थानीय तह समक्ष निवेदन दिनसक्नेछ ।

(च) यसरी प्राप्त भएको निवेदन समेत समावेश राखि स्थानीय समन्वय समितिको बैठकमा पेश गर्नुपर्दछ । निवेदकले पेश गरेका कागजात र अन्य सम्भाव्य तथ्य प्रमाणका आधारमा निजले परिचयपत्र पाउने देखियो भनि स्थानीय समन्वय समितिले शिफारिस गरेमा निजलाई परिचयपत्र वितरणगरी त्यसको जानकारी निवेदक तथा वडाकार्यालयलाई समेत दिनुपर्दछ ।

(छ) परिचयपत्रका लागि सिफारिस गर्न कुनै कठिनाई परेमा वडाकार्यालयले चिकित्सक/विशेषज्ञ वा अपाङ्गता भएका व्यक्तिका संस्थाका प्रतिनिधि सँग रायपरामर्श लिन सक्नेछ ।

(ज) सामान्यतया अपाङ्गता भएका व्यक्तिस्वयंले आफ्नो परिचयपत्र बुझिलिनुपर्दछ । अतिअशक्त वा पूर्णअशक्त अपाङ्गता भएको कारणले परिचयपत्र वुझिलिन आउननसक्ने भएमा वडाकार्यालयको सिफारिसमा

परिवारको सदस्य, संरक्षक वा निजको बसोबास गर्ने स्थानीय तहका पदाधिकारीले निजलाई बुझाउने गरी बुझिलिन सक्नेछन् ।

(झ) परिचय-पत्र प्राप्त व्यक्तिहरूको वर्गीकृत लगत स्थानीय तहले कम्प्युटराइज गरी आफ्नो कार्यालयमा राखी चौमासिकरूपमा प्रदेश र संघको सम्बन्धित मन्त्रालयमा जानकारी गराउनुपर्नेछ ।

(ञ) समन्वय समितिले परिचयपत्र दिन भनी ठहर गरेका व्यक्तिलाई स्थानीयतहको कार्यालयले अनुसूची २ बमोजिमको परिचय-पत्र (अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई) निःशुल्क उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।

(ट) परिचयपत्रमा गाँउपालिकाको प्रमुखप्रशासकिय अधिकृतको हस्ताक्षर हुनेछ । प्रचलित कानूनको अधिनमा रही अन्य अधिकृत कर्मचारीलाई समेत अधिकार प्रत्यायोजन गर्नसक्नेछ ।

(ठ) प्रत्यक्षरुपमा देखिने वा अवलोकन गर्न सकिने शारीरिक, मानसिक वाइन्द्रिय सम्बन्धी क्षतिको हकमा परिचय-पत्र प्रदान गर्ने अधिकारीले अवलोकन गरी तत्काल उपयुक्त परिचय-पत्र उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(ड) प्रत्यक्षरुपमा नदेखिने वा अवलोकन गर्न नसकिने शारीरिक, मानसिक वाइन्द्रिय सम्बन्धी क्षति भएका वा प्रष्टरुपमा छुट्याउन समस्या भएका अपाङ्गता भएका ब्यक्तिकाहक मा समन्वय समितिमा पेश गरी समितिको सिफारिसका आधारमा परिचयपत्र वितरण गर्नुपर्नेछ।

८. अन्य स्थानीयतह बाट परिचयपत्र वितरण गर्नेः

स्थानीय ठेगानामा बसोबास नभएका र विभिन्न अवरोध तथा शारीरिक वा मानसिक अवस्थाको गम्भीर्यताको कारण आफ्नो स्थाई वसोवास भएको जिल्लामा गई अपाङ्गता परिचयपत्र प्राप्तगर्न असमर्थ व्यक्तिहरुका लागि निजको स्थायी बसोबास भएको स्थानको सम्बन्धित स्थानीय तहबाट परिचयपत्र नलिएको सुनिश्चत भएमादफा ५ को प्रक्रिया पुरा गरी परिचयपत्र प्रदान गरेर सम्बन्धित स्थानीयतहलाई जानकारी गराउन सकिनेछ ।

९. प्रतिलिपिसम्बन्धीव्यवस्थाः

(१) परिचय-पत्रहराइ, नासिइवा बिग्रिई परिचय-पत्रको प्रतिलिपि लिनुपर्ने भएमा आफ्नो स्थायी ठेगाना भएको स्थानीय तहको वडाकार्यालयमा यथार्थविवरण र कारण खुलाई सिफारिसका लागि निवेदन दिनुपर्दछ ।

(२) वडाकार्यालयले सबै व्यहोरा बुझि निवेदकको माग मनासिब देखिएमा परिचय-पत्रको प्रतिलिपी उपलब्ध गराउन प्राप्त निवेदन तथा अन्य कागजातको प्रतिलिपि वडाकार्यालयमा राखी निवेदकले पेश गरेको सक्कल कागजात सहित सिफारिस गरी स्थानीय तहमा पठाउँनु पर्दछ ।

(३) स्थानीयतहले सिफारिस सहित प्राप्तभएको निवेदन अपाङ्गताको प्रकृती अनुसार सोझै वा स्थानीय समन्वय समितिमा पेशगरी समितिको निर्णय अनुसार अपाङ्गता परिचय-पत्रको प्रतिलिपी निःशुल्क उपलब्ध गराउँनु पर्नेछ ।

(४) प्रतिलिपिका लागि प्राप्त भएको निवेदनका बिषयमा सो परिचयपत्र बाहक व्यक्तिले पहिले प्राप्त गरेको परिचयपत्रमा हेरफेर गर्नुपर्ने देखिएमा स्थानीय सिफारिस समितिमा पेश गरी सो समितिबाट प्राप्त निर्देशन अनुसार गर्नुपर्दछ ।

१०सजाय :(१) यस कार्यविधिको प्रतिकुल कार्य भएमा प्रचलित कानूनमा ब्यवस्था भए बमोजिम सजाय हुनेछ।

११. अभिलेख सम्वन्धि व्यवस्थाः (१) सम्वन्धित वडा कार्यालयले आफनो क्षेत्रमा भएका कुल अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु मध्ये परिचय पत्र पाएका व्यक्तिहरुको अपाङ्गताको प्रकृति र गाम्भीर्यता लगायत अन्य आवश्यक विवरण खुल्ने गरी नियमित रुपमा अध्यावधिक गरी त्यसको चौमासिक विवरण तयार गरी नियमित रुपमा आफ्नो गाँउपालिका तथा जिल्ला समन्वय समितिलाई समेत पठाउँनु पर्दछ।

(२) स्थानीय तहले परिचयपत्र वितरण गरेपछि यसको जानकारी परिचय पत्र प्राप्त गर्ने ब्यक्तिको स्थायी ठेगाना भएको वडा कार्यालयलाई दिनुपर्दछ ।

(३) गाँउपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र रहेका कुल अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु तथा अपाङ्गता परिचयपत्र पाएका व्यक्तिहरुको अभिलेख राखी त्यसको चौमासिक प्रतिवेदन प्रदेशको सामाजिक विकास मन्त्रालय, महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय र संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासनमन्त्रालयमा पठाउँनुपर्नेछ ।

परिच्छेद-५
बिबिध

१२.विविध:(१) सबै स्थानीय तहलेआ-आफ्नो क्षेत्राधिकार भित्र रहेका बिकट तथा दुर्गमगाउँहरुमा रहेका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुका लागि अपाङ्गता परिचय पत्र लगायतका सेवा सरलतरिकाले उपलब्ध गराउँन कम्तिमा बर्षको एकपटक ती ठाउँहरुमा परिचयपत्र वितरण सम्वन्धि घुम्ति शिविर सञ्चालन गर्नुपर्दछ ।

(२) यसकार्यविधिमा भएको प्रावधान अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको अधिकार सम्वन्धि ऐन र अन्य प्रचलित कानून सँग बाझिएमा बाझिएको हदसम्म स्वतःअमान्य हुनेछ ।

(३) अपाङ्गपरिचय पत्र वितरण सम्वन्धमा यसकार्यविधिमा उल्लेखन भएको विषयमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको अधिकार सम्वन्धी ऐन र अन्य प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

(४) अपाङ्गपरिचय-पत्रवितरणनिर्देशिका, २०६५बमोजिमभएगरेकाकामकारवाहीयसैकार्यविधिबमोजिमभएगरेकोमा निनेछ।

अनुसूची १

अपाङ्गता भएकाव्यक्तिको परिचय पत्र पाउनको लागि दिने निवेदनको ढाँचा

फोटो

श्री कार्यालय प्रमुख ज्यू
मार्फत............................
नवदुर्गा गाउँपालिका

मिति:..........................

विषय:अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचय पत्र पाउँ ।

महोदय,

म अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचयपत्र पाउन योग्य भएकोले निम्न लिखित विवरण राखि परिचयपत्र पाउन यो निवेदन पेश गरेको छु। मैले पेस गरेको विवरण ठीक साँचो छ, झुट्टा ठहरेमा प्रचलित कानुन बमोजिमको सजाय भोग्न मञ्जुर छु।

१. नामथर .... उमेर ....
लिङ्ग ....

२. प्रदेश:

३. ठेगाना:

(क) स्थायी ठेगाना:..................................... पालिका, वडा नं............... टोल ....

(ख) अस्थायी ठेगाना: .... पालिका, वडानं..................टोल ....

(ग) सर्म्पर्क टेलिफोन वा मोबाइल नं. ....

३. संरक्षक/अभिभावकको नाम थर .... निवेदकको नाता ....

४. संरक्षक/अभिभावककोटेलिफोनवामोबाइलनं. ....

५. नेपाल सरकारको परिभाषा र वर्गीकरण अनुसारअपाङ्गताको प्रकार ....

६. शरीरकोअंग,संरचना, प्रणालीमाआएको क्षतिको विवरण

....

....

७. क्षति भए पछि दैनिक क्रियाकलापमा आएको अवरोध वा सिमितताको विवरण

....

....

८. अपाङ्गताको कारण उपयुक्त स्थानमा चिनो लगाउनु होस्।

क) रोगकोदीर्घअसर ख) दुर्घटना ग) जन्मजात

घ) सशस्त्रद्वन्द्व ङ) वंशानुगतकारण च) अन्य.............

९ सहायक सामग्री प्रयोग गर्नुपर्ने आवश्यकता भए वा नभएको: उपयुक्त स्थानमा चिनो लगाउनु होस् ।क) भएको ख) नभएको

१०. आवश्यकता भएको भए कस्तो प्रकारको सहायक सामग्रीको प्रयोग गर्नुपर्ने हुन्छ

....

११. सहायक सामग्री प्रयोग गर्ने गरेको/नगरेको (उपयुक्त स्थानमा चिनो लगाउनु होस)

क) गर्नेगरेको ख) गर्नेनगरेको

१२. सहायक सामग्री प्रयोग गर्ने गरेको भए सामग्रीको नाम: ....

१३. अन्य व्यक्तिको सहयोग विना आफ्ना कस्ता कस्ता दैनिक कार्य गर्न सक्नु हुन्छ

क) .... ख)........................... ग) ....

घ) .... ङ)........................ च) ....

१४. अन्य व्यक्तिको सहयोग लिनु हुन्छ भने कुन कुन कामको लागि लिनु हुन्छ

क) .... ख)............................ ग) ....

घ).........................

ङ)............................च)..........................

१५. शैक्षिकयोग्यता

क)प्राथमिक तह ख) निम्नमाध्यमिकतह

ग) माध्यमिक तह घ) उच्चमाध्यमिक तह

ङ) स्नातक तह च) स्नातकोत्तर तह छ) विद्यावारिधी तह

१६. कुनै तालिम प्राप्त गर्नुभएको भए मुख्य तालिमहरूको नाम लेख्नुहोस

....

....

....

१७. हालकोपेशा:

क) अध्ययन ख) कृषिव्यवसाय ग) स्वरोजगार घ) अध्ययन ङ) सरकारीसेवा

च) निजीक्षेत्रमासेवा ज) केहीनगरेको झ)अन्य ...

माथि उल्लेखित व्यहोरा सही छ । झुट्टा ठहरे प्रचलित कानून बमोजिम सहुँला, बुझुला ।

निवेदक

नाम, थर ....

ठेगाना ....
हस्ताक्षर ....

मिति ....

अनुसूची२

<u>अपाङ्गताभएकाव्यक्तिकोपरिचय पत्र</u>

नवुदुर्गा गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

मणिलेक, डडेल्धुरा

सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

फोटो

परिचयपत्रनम्बरः

परिचयपत्रकोप्रकार:

<u>अपाङ्गतापरिचय-पत्र</u>

१) नाम, थरः

२) ठेगाना:प्रदेश ……………..जिल्ला…………

स्थानीयतह………………………

३) जन्ममितिः……………………….४) नागरीकतानम्बर:

……………………..

५) लिङ्गः…………………….६) रक्तसमुह…………..

७)

अपाङ्गताकोकिसिमःप्रकृतिकोआधारमा……………………..गम्भीरता

…………..

८) बाबु/आमावासंरक्षककोनाम,

थर…………………………………………

९) परिचयपत्रवाहककोदस्तखतः…………………

१०) परिचयपत्रप्रमाणितगर्ने …………

नाम, थर

……………………….

हस्ताक्षर

……………………….

पद.................................

..

मिति…..............................

"योपरिचय पत्रकसैलेपाएमानजिककोप्रहरीकार्यालयवास्थानीयनिकायमावुझाइदिनुहोला।"

Annex 2

Disability Identity Card Format

Nawadurga Rural Municipality

Office of the Rural Municipal Executive

Manilek,Dadeldhura

Sudoorpashchim Province, Nepal

Photographs

ID card Number:
ID card Type:

Disability Identity Card

1) Full Name of Person
2) Address: Province …………………..District ………… Local Level………………
3) Date of Birth 4) Citizenship Number: ………………………..
5) Sex: ………….……….6) Blood Group…………..
7) Types of Disability : On the basis of nature ……………………..On the basis of Severity…………..
8) Father Name/Mother Name or Guardian………………………………………
9) Signature of ID card Holders……………….
10) Approved by ………….

Name..............................
....

Signature...................................

Designation...............................

Date
……………………………...

"If somebody finds this ID card, please deposit this in the nearby police station or municipality office."

अनुसूची३

अपाङ्गताभएकाव्यक्तिकोकार्यालयमाराखिनेअभिलेखकोढाँचा

क्रमसंख्याः

अपाङ्गतापरिचयपत्रनम्बरः

परिचयपत्रकोप्रकार................

१) नाम, थरः

२) ठेगाना(स्थायी)प्रदेश: जिल्ला: स्थानीयतह: वडा:

३) ठेगाना(अस्थाई)प्रदेश: जिल्ला: स्थानीयतह: वडा:

४) जन्ममितिः ५) नागरीकतानम्बरः ६) लिङ्गः ७) रक्तसमुह ८) विवाहित/अविवाहितः

९) बाबु/आमावासंरक्षककोनाम, थरः

१०) ठेगानाःप्रदेश जिल्ला स्थानीय तह वडा

११) अपाङ्गताभएकोव्यक्तिसँगकोनाताः

१२) पछिल्लोशैक्षिकयोग्यताः

१३) अध्ययनरतविद्यालयवाकलेज: अध्ययननगरेको पढाइसकेको

१४) पेशाः

१५) अपाङ्गताकोकिसिमः

क) अपाङ्गताकोप्रकृतिकोआधारमा....................

ख) अपाङ्गताकोगम्भीरताकोआधारमा..........................

१६) कस्तादैनिकक्रियाकलापहरूगर्नसकिन्छ ?

....

१७) कस्तादैनिकक्रियाकलापहरूगर्नसकिँदैन?

....

....

१८)सहायकसामग्रीआवश्यक पर्ने नपर्ने
आवश्यकपर्नेभएके? ………………………………

१९) हालसहायकसामग्री पाएको नपाएको

२०) परिचय-पत्रवाहकलेप्राप्तगरेकाअन्यसेवा, सुविधा
………………………………………………………………………………
………

२१) परिचयपत्रबाहकलाईआवश्यकपरेकाअन्यसेवासुविधाहरू
…………………………………………………………..

२२)सेवा, सुविधाप्रदानगर्नेनिकायः ……………………………………

२३) अन्य…………………………………………………
…………………………

प्रमाणितगर्नेअधिकारीकोः
दस्तखतः
नाम, थरः
पदः
कार्यालयः
मिति :